

## บทที่ 6

### สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

#### วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนา รูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้วิธีการเรียนเชิงสถานการณ์ เพื่อสร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ

#### วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบ ขั้นตอนและ กระบวนการเรียนของรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ
2. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ
3. เพื่อศึกษาผลของการรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ
4. เพื่อนำเสนอรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ



## สรุปผลการวิจัย

### 1. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

**ขั้นตอนที่ 1** การพัฒนาต้นร่างรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ดำเนินการโดยศึกษาแนวคิด และทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ การเรียนเชิงสถานการณ์ การเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมและความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรม นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยแล้วทำการสร้างต้นแบบรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้วิธีการเรียนเชิงสถานการณ์ ผู้วิจัยนำต้นแบบที่สร้างขึ้นไปขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 คน โดยขั้นแรกใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญเป็นรายบุคคลจำนวน 20 คน นำข้อคิดเห็นและเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงต้นแบบ ก่อนนำไปเก็บข้อมูลอีกครั้งด้วยวิธีการการจดสนทนากลุ่มซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาจำนวน 5 คน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาต่างประเทศจำนวน 5 คน แล้วนำข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาปรับปรุงแก้ไขต้นแบบให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นผู้วิจัยนำต้นแบบที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญไปให้ผู้เชี่ยวชาญรับรองต้นแบบอีกครั้งก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

**ขั้นตอนที่ 2** การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและศึกษาผลของรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ แบ่งออกเป็น 4) ส่วนคือ 1) สร้างระบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์และเครื่องมือสื่อสารผ่านระบบออนไลน์สำหรับใช้กับรูปแบบการเรียนที่พัฒนาขึ้น เสร็จแล้วพัฒนาแบบประเมินระบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม หลังจากนั้นนำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้งานกับผู้เรียนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้จริง 2) สร้างแผนการเรียนรู้และเนื้อหารายวิชาการเขียนภาษาอังกฤษธุรกิจ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 6 คนประเมินความเหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง 3) สร้างเครื่องมือวัดความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมและการวัดความสามารถในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำเป็นแบบวัดความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้ของความตระหนักระหว่างวัฒนธรรม แล้วนำข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความตระหนักระหว่างวัฒนธรรม หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบวัดซึ่งเป็นแบบวัดมาตราส่วนแบบ 5 ระดับจำนวน 29 ข้อตามลักษณะของตัวบ่งชี้จำนวน 11 ตัวบ่งชี้ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พร้อมนำข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมที่ได้ปรับปรุงแบบวัดความตระหนักระหว่างวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้นำแบบวัดที่ปรับแก้แล้วไปหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยใช้กลุ่มที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน

**ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้งานรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศกับกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าของหน้าที่สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) จำนวน 49 คน เครื่องมือที่ใช้สำหรับศึกษาผลการใช้งานรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ ประกอบด้วย 1) ระบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ 2) แผนการเรียนรู้และเนื้อหาวิชาการเขียนภาษาอังกฤษธุรกิจ 3) แบบวัดความตระหนักระหว่างวัฒนธรรม 4) แบบวัดผลงานการเขียนของผู้เรียน และ 5) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน การดำเนินการศึกษาผลการใช้งานรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้วิธีการเรียนเชิงสถานการณ์ครั้งนี้ใช้เวลาทั้งสิ้น 16 สัปดาห์ เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินกิจกรรมตามที่รูปแบบได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความตระหนักระหว่างวัฒนธรรม และแบบสอบถามความคิดเห็น นอกจากนี้ยังได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้วิธีการเรียนเชิงสถานการณ์อย่างไม่เป็นทางการ**

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดย 1) เปรียบเทียบคะแนนความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลองโดยใช้สถิติ t-test dependent หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความตระหนักระหว่างวัฒนธรรม 2) วิเคราะห์ข้อมูลโดย

หาค่าเฉลี่ยและค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมและคะแนนการเขียนของกลุ่มตัวอย่าง และ 3) นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนหลังการเรียนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนและร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยนำข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการสนทนาและพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มตัวอย่างบนเว็บไซต์มาวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง การตีความสร้างข้อสรุปโดยอุปนัย แล้วเขียนเรียบเรียงเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ในภาพรวม และสรุปประเด็นสำคัญต่างๆ แล้วนำเสนอในลักษณะของคำบรรยายและข้อความ การนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดระเบียบและแยกประเภทแล้วเขียนเรียบเรียงเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการวิเคราะห์ผลการใช้รูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้วิธีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์และความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรม

**ขั้นตอนที่ 4** การนำเสนอรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วย ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียน ภาษาต่างประเทศให้ผู้ทรงคุณวุฒิรับรองนำเสนอรูปแบบ โดยผู้วิจัยสร้างแบบรับรองรูปแบบแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คนประเมินรับรอง จากนั้นนำข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบรับรองมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์โดยสรุปเป็นประเด็นต่างๆ แล้วนำเสนอในลักษณะของคำบรรยาย จากนั้นนำข้อมูล ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกับข้อมูลที่ค้นพบจากการศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนมาสรุป แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขรูปแบบที่พัฒนาขึ้นให้มีความถูกต้อง ชัดเจน และสมบูรณ์มากที่สุด แล้วนำเสนอรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ในลักษณะการบรรยายและแผนภาพ

## 2. ผลการวิจัย

ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้วิธีการเรียนเชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ สามารถสรุปเป็นผลการวิจัยได้ 4 ขั้นตอนดังนี้

## ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับต้นร่างรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ การเรียนเชิงสถานการณ์ การเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมและความตระหนักระหว่างวัฒนธรรม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาสร้างต้นแบบรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้วิธีการเรียนเชิงสถานการณ์ แล้วนำต้นแบบการเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม แล้วนำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีจำแนกข้อมูลตามความสอดคล้องเชิงเนื้อหา เทียบกับหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตามประเด็นที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญให้ข้อคิดเห็นในด้านการสร้างแรงจูงใจและการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในเครือข่าย เพื่อให้เกิดความคงทนในการเรียน และการให้ปริมาณภาระงานที่เหมาะสมกับผู้เรียน เนื่องจากสิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อความร่วมมือที่จะได้รับจากผู้เรียน หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการปรับปรุงต้นแบบการเรียนแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบก่อนนำไปใช้จริง โดยผู้เชี่ยวชาญร้อยละ 100 เห็นว่าต้นแบบรูปแบบมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ปฏิบัติจริง ต้นแบบรูปแบบการเรียนที่ผ่านการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญว่าสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้จริงประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ 2 เงื่อนไข 5 ขั้นตอน และ 4 กระบวนการเรียนดังรายละเอียดที่แสดงในตอนต่อไป

## ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ

### 1. องค์ประกอบของรูปแบบการเรียน

- 1.1 ระบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์สำหรับการเรียนรู้ (Online Social Network Learning System) เว็บไซต์การเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์
- 1.2 เครื่องมือสื่อสารและทำงานร่วมกันผ่านเครือข่ายออนไลน์ (Collaboration and Communication tools)
- 1.3 บริบทการเรียนตามสภาพจริง (Authentic Learning Context)
- 1.4 กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities) เป็นกิจกรรมการเรียนแบบกลุ่มย่อยที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มและชุมชน

1.5 เนื้อหาวิชาการ สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม (Learning content, media and resources)

1.6 บทบาทของผู้เรียนและผู้ดำเนินการเรียน (Roles of learners and mentors)

1.7 การสนับสนุนและช่วยเหลือผู้เรียน (Learner Support)

1.8 การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

## 2. เงื่อนไขของรูปแบบการเรียน 2 เงื่อนไข

2.1 การจูงใจ (Motivation)

2.2 การปฏิสัมพันธ์ (Socialization)

## 3. ขั้นตอนการเรียน 5 ขั้นตอน

3.1 เชื่อมโยงเชื่อมโยง (Connecting and Associating) สร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน โดยผู้เรียนทำความรู้จักและสร้างสัมพันธ์กับเพื่อนสมาชิกและผู้ดำเนินการเรียนภายในเครือข่ายสังคมออนไลน์

3.2 เปิดใจเปิดมุมมอง (Exploring and Sharing) แลกเปลี่ยนและรับประสบการณ์ใหม่ทางวัฒนธรรม โดยเน้นการบูรณาการมิติด้านวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมของตนเองกับกิจกรรมการเรียนภาษาด้วยการเขียน

3.3 ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรับคำชี้แนะ (Participating and Questioning) ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรับคำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญทางวัฒนธรรม การที่ผู้เรียนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและเรียนรู้วัฒนธรรมปฏิบัติกับชาวต่างชาติเจ้าของประเทศ

3.4 เปรียบเทียบเจรจา (Comparing and Negotiating) การเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย เพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้ในการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยบูรณาการความรู้ทางวัฒนธรรมกับกิจกรรมการเรียนแบบแก้ปัญหา

3.5 สะท้อนและแบ่งปัน (Contributing) การสะท้อนและร่วมแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเรียนของตนเองให้เพื่อนร่วมเรียน

## 4. กระบวนการเรียน 4 กระบวนการ

4.1 ศึกษาสถานการณ์ (Studying Situation)

4.2 แสวงหาข้อมูลและระดมความคิด (Brainstorming and Gathering Information)

4.3 สร้างสรรค์ผลงาน (Producing Artifact)

#### 4.4 ดิชมและแก้ไขปรับปรุง (Commenting and Adjusting)

### ตอนที่ 3 ผลการใช้งานรูปแบบการเรียนรู้แบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ที่ใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ

การนำรูปแบบการเรียนรู้ไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายจำนวน 16 ท่านหรือร้อยละ 32.65 เป็นเพศหญิงจำนวน 33 ท่านหรือร้อยละ 67.35 มีอายุระหว่าง 20-30 ปีจำนวน 23 คน ร้อยละ 46.94 อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90 อายุระหว่าง 41-50 ปีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.12 และอายุ 50 ปีขึ้นไปมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.04 กลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4 จบการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 7 คน ร้อยละ 14.3

2. ผลการวิเคราะห์คะแนนความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ในภาพรวมของคะแนนความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมหลังการทดลองเท่ากับ โดยสูงกว่าคะแนนก่อนการทดลองเท่ากับ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการวิเคราะห์ค่าความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมจำแนกตามตัวบ่งชี้ 11 ด้านพบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนตระหนักว่าวัฒนธรรมของตนเองนั้นมีความแตกต่างจากวัฒนธรรมของประเทศอื่น ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนพร้อมรับฟังความคิดเห็นและให้ความใส่ใจในมุมมองของผู้อื่น ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนไม่มีความรู้สึกประหม่า กังวล หรือวางตัวไม่ถูกเมื่อต้องปฏิสัมพันธ์กับคนที่มาจากต่างวัฒนธรรม ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณค่าความคิดเห็นและมุมมองของผู้อื่นมีความสำคัญ ตัวบ่งชี้ที่ 6 ผู้เรียนมองว่าตัวเองนั้นยินดีที่จะเรียนรู้วัฒนธรรมอื่นที่ต่างไปจากของตนเอง ตัวบ่งชี้ที่ 8 ผู้เรียนจะไม่ตัดสินผู้อื่นจนกว่าจะได้เข้าใจในภูมิหลังทางวัฒนธรรมของพวกเขา ตัวบ่งชี้ที่ 9 ผู้เรียนมีความสนใจที่จะค้นหา ศึกษาความรู้ของวัฒนธรรมอื่นที่แตกต่างไปจากของตนเอง และตัวบ่งชี้ที่ 11 ผู้เรียนยอมรับผู้อื่น (ต่างวัฒนธรรม) ในแบบที่เขาเป็น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในขณะที่ ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผู้เรียนเคารพในวัฒนธรรมของผู้อื่นที่แตกต่างกัน ตัวบ่งชี้ที่ 7 ผู้เรียนพร้อมที่จะเข้าใจผู้อื่นหากความคิดและมุมมองจะไม่ตรงกัน และ ตัวบ่งชี้ที่ 10 ผู้เรียนพร้อมที่จะปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมใหม่เมื่อเหมาะสม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ในภาพรวมทั้ง 11 ด้านพบว่ารูปแบบการเรียนรู้แบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ส่งผลต่อความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมและคะแนนการเขียนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนค่าเฉลี่ยการเขียนหลังการทดลอง ( $\bar{X} = 9.00$ ) สูงกว่าคะแนนก่อนการทดลอง ( $\bar{X} = 7.81$ ) และมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการเขียนและความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมเท่ากับ 0.465 ในทิศทางบวก หรือมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนรู้ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียน

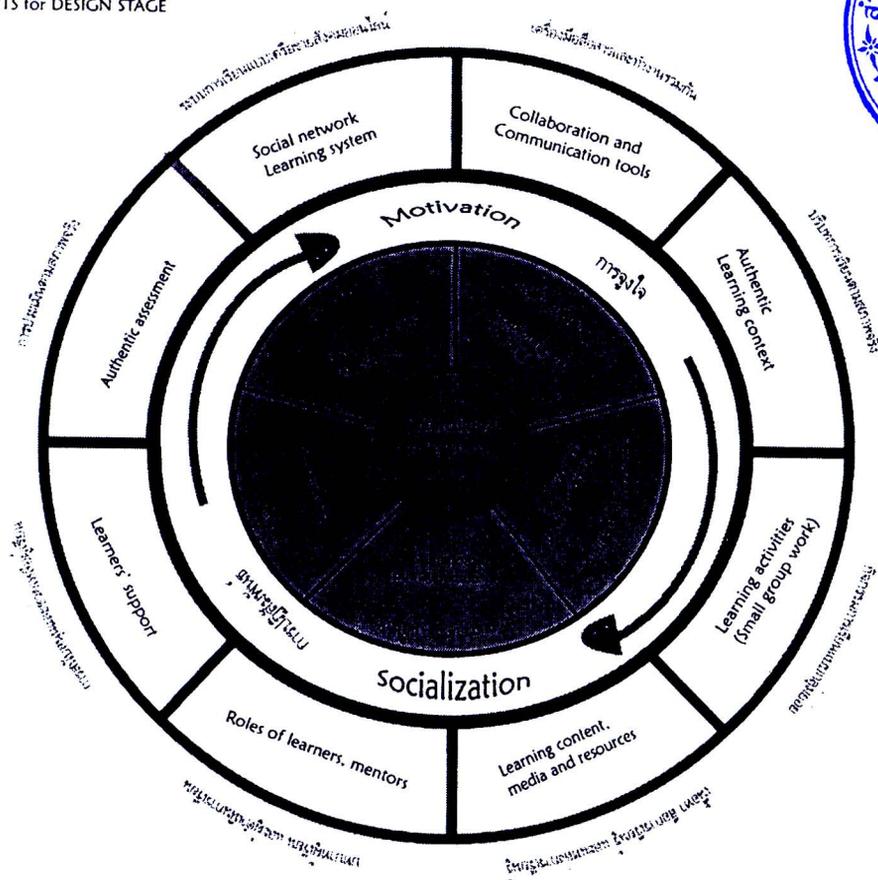
**ตอนที่ 4 ผลการนำเสนอรูปแบบการเรียนรู้แบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ**

การนำเสนอรูปแบบการเรียนรู้แบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเพื่อรับรองรูปแบบพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 8 องค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.85$ , S.D. = 0.106) เงื่อนไขของรูปแบบการเรียนรู้ 2 เงื่อนไขมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.91$ , S.D. = 0.120) ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.97$ , S.D. = 0.076) กระบวนการเรียนรู้ 4 กระบวนการมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.96$ , S.D. = 0.085) และการนำรูปแบบการเรียนรู้แบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ฯ ไปใช้ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 5.00$ , S.D. = .000)

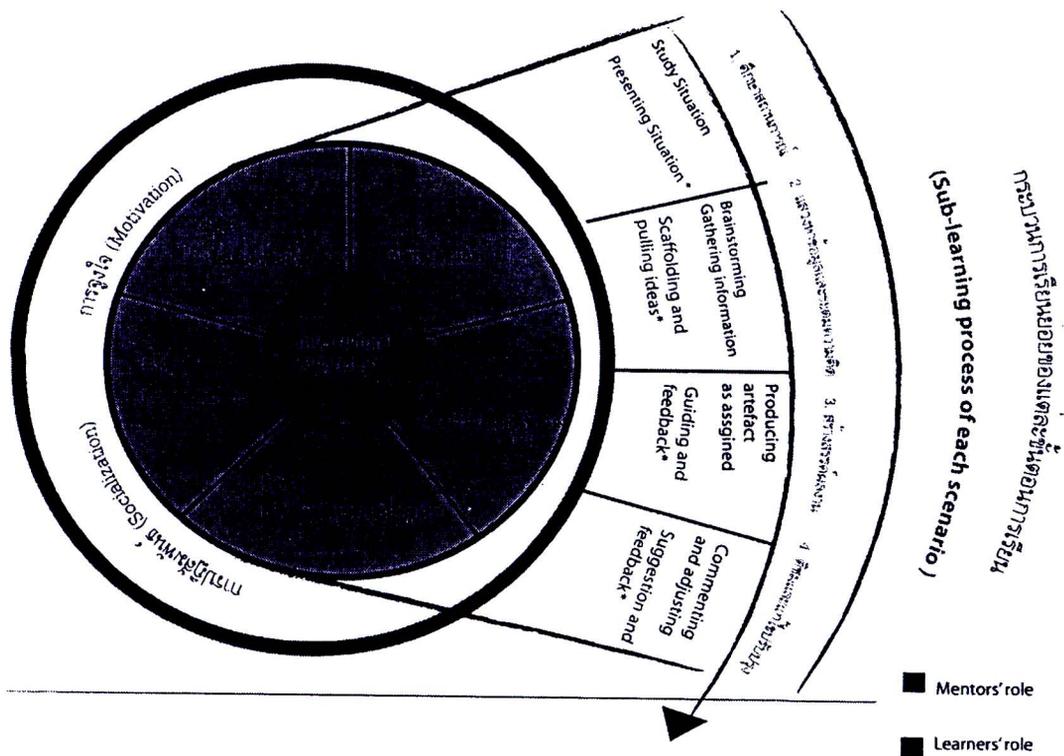
นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้แบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นดังแสดงในแผนภูมิด้านล่างนี้



8 COMPONENTS for DESIGN STAGE



4 sub-learning process of each scenario



## อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยขอเสนออภิปรายผลการวิจัยดังนี้

### 1. องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้แบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ

1.1 ระบบการเรียนรู้แบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Online Social Network Learning System) เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญในการเรียนรู้แบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ จุดเด่นของระบบการเรียนรู้แบบเครือข่ายอยู่ที่การความสะดวกของติดต่อสื่อสาร การแพร่กระจายของข่าวสาร และความรวดเร็วในการรับรู้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของคนในเครือข่ายได้อย่างรวดเร็ว ด้วยลักษณะเครื่องมือที่สร้างเสริมการปฏิสัมพันธ์จึงเหมาะสมนำมาใช้ในการเรียนที่เน้นการร่วมมือเพื่อสร้างความรู้ ซึ่งการนำจุดเด่นนี้มาออกแบบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแบบเชิงสถานการณ์นั้นเหมาะสมใน 2 มิติคือ มิติที่หนึ่ง สนับสนุนผู้เรียนในด้านทำความรู้จักกันและสร้างมิตรภาพเพื่อนำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมคิด ร่วมทำงานด้วยกัน และมิติที่ 2 คือการสร้างบริบทการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยให้ผู้เรียนได้ทำการสื่อสารกับเจ้าของภาษาในประเทศต่างๆ และจากชุมชนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งนำผู้เรียนออกไปจากการเรียนในชั้นเรียนเข้าสู่สภาพแวดล้อมของการใช้ภาษาในชีวิตจริง ซึ่งแตกต่างจากระบบการเรียนรู้ออนไลน์แบบ Web-based หรือ โปรแกรม Computer Assisted Instruction (CAI) ทั่วไปที่ขาดมิติด้านการปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ออนไลน์ งานวิจัยของ Davis & Denning (2000) และ Fox (2002) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการเรียนการสอนออนไลน์พบว่า การเรียนรู้แบบเครือข่ายนั้นเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการเรียนแบบออนไลน์ และเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการเรียนแบบชั้นเรียนทั่วไปมักจะมีประสิทธิภาพเหนือกว่าการเรียนในชั้นเรียนในด้านการร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนความคิดอย่างเสรี และเหมาะสมสำหรับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ นอกจากนี้ การนำการเรียนรู้แบบเครือข่ายสังคมออนไลน์มาใช้ในการเติมเต็มความต้องการทางการเรียนและกิจกรรม จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ผู้เรียนชื่นชอบการเรียนรู้แบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพราะสามารถเรียนได้ทุกที่

และทุกเวลาโดยไม่รบกวนเวลางาน การทำงานประจำทำให้ไม่สามารถไปเรียนภาษาอังกฤษตามสถาบันต่างๆได้ การเรียนออนไลน์จึงเป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด และการเรียนแบบเครือข่ายออนไลน์นั้นยังเป็นการเปลี่ยนแปลงใหม่และน่าสนใจว่าการเรียนแบบออนไลน์แบบเดิม ทั้งนี้จากการวิจัยพบว่า การออกแบบระบบเครือข่ายออนไลน์นั้นควรคำนึงถึงการดาวน์โหลดที่รวดเร็ว เนื่องจากผู้เรียนบางท่านที่อยู่ในสถานที่ความเร็วของอินเทอร์เน็ตต่ำ ทำให้การเข้าเว็บไซต์ช้าและการเชื่อมต่อขาดๆหาย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความตั้งใจในการเรียนของผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนรู้สึกถึงความไม่สะดวกของการเข้าใช้เว็บไซต์ ซึ่งจะส่งผลทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใช้เว็บไซต์ นอกจากนี้ยังพบว่า การออกแบบเว็บไซต์ให้น่าสนใจและมีความสวยงามยังมีส่วนช่วยดึงดูดให้ผู้เรียนเข้ามาใช้เว็บไซต์

1.2 เครื่องมือสื่อสารและทำงานร่วมกันผ่านระบบออนไลน์ (Collaboration and Communication Tools) เครื่องมือสื่อสารและทำงานร่วมกันที่มีประสิทธิภาพมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนแบบเครือข่ายสังคมและกิจกรรมการเรียนที่มีลักษณะของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งหากขาดองค์ประกอบในด้านนี้จะทำให้กิจกรรมการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ขาดความสมจริงและไม่เกิดการสร้างเครือข่าย ในการวิจัยครั้งนี้ได้จัดให้มีเครื่องมือสื่อสารทั้งแบบประสานเวลาและไม่ประสานเวลา เพราะต้องการอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนและให้การสื่อสารมีช่องทางที่หลากหลายรองรับความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกันไปตามกิจกรรมการเรียนและความถนัดของบุคคล ซึ่งพบว่าผู้เรียนใช้เครื่องมือแบบไม่ประสานเวลามากกว่าแบบประสานเวลา เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่ยุ่งอยู่กับการทำงานและมีเวลาว่างไม่ตรงกัน ซึ่งส่งผลให้การนัดเจอกันผ่านระบบออนไลน์มีน้อยมาก ประกอบกับกิจกรรมการเขียนที่ต้องอาศัยเวลาในการระดมความคิด เขียนร่าง อ่านเพื่อไตร่ตรองก่อนแสดงความคิดเห็นและแก้ไข ส่งผลต่อวิธีการเลือกใช้เครื่องมือของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งตรงกับงานวิจัยของฮิลท์และโกลด์แมน (2005) ที่กล่าวว่า เครื่องมือสื่อสารแบบไม่ประสานเวลาจะช่วยในการทำงานร่วมกันโดยไม่ต้องคำนึงถึงเวลาและสถานที่อย่างแท้จริง เหมาะสำหรับงานที่ต้องการเวลาในการพิจารณาและไตร่ตรอง และผู้เรียนมีเวลาว่างที่ไม่ตรงกัน มีความเหมาะสมกับการเรียนแบบร่วมมือและใช้เป็นเครื่องมือในการช่วยคิดและทำงานร่วมกันที่ต้องอาศัยการทบทวนและพิจารณาอย่างรอบคอบ ความสะดวกของการสื่อสารยังส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้เรียน ในส่วนของกิจกรรมการเขียนงานร่วมกันพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับวิธีการเรียนเขียนภาษาอังกฤษในรูปแบบนี้ เพราะ 1) สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนได้ทุกเวลาเมื่อตนเองว่างจากการทำงาน และรับรู้พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในกลุ่มและเครือข่ายจากการแจ้งเตือนของระบบ ทำให้ทราบว่าใครแสดงความคิดเห็นเมื่อไหร่ อย่างไร และงานเขียนที่ได้ปรับแก้ในส่วนของใคร อย่างไร 2) สามารถขอคำปรึกษาและข้อชี้แนะจากผู้สอนผ่านระบบออนไลน์ได้

อย่างสะดวก และได้รับผลป้อนกลับผ่านระบบออนไลน์ได้ในระยะเวลาที่รวดเร็ว ดังเช่นงานวิจัยของเพอร์กิน (1991) ที่กล่าวว่า การออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบสังคมนิยมนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการจัดหาเครื่องมือสำหรับร่วมคิดและร่วมทำงาน คลังข้อมูลและเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ให้ผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารที่สะดวกและเครื่องมือในการร่วมคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีความสำคัญมาก สำหรับการเรียนแบบเชิงสถานการณ์ที่เน้นกระบวนการเรียนแบบร่วมมือ

1.3 บริบทการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Context) ในการเรียนแบบเชิงสถานการณ์นั้นควรนำสถานการณ์ที่มีความสอดคล้องกับชีวิตการทำงานและการนำไปใช้ของผู้เรียน ในการทดลองครั้งนี้ได้ออกมีการออกแบบสถานการณ์ทั้งหมด 4 สถานการณ์สำหรับแต่ละขั้นตอนการเรียนรู้ โดยให้มีความสัมพันธ์กับลักษณะการทำงานของกลุ่มตัวอย่างและการนำไปใช้งานจริง ซึ่งแต่ละสถานการณ์นั้นจะมีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกัน แต่มีความแตกต่างกันรายละเอียดตามวัตถุประสงค์ของขั้นตอนและเนื้อหาการเรียนรู้ การเรียนจากบริบทที่มีความสอดคล้องกับการนำความรู้ไปใช้งานนั้นส่งผลให้ผู้เรียนให้ความสนใจกับการเรียนและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งผลต่อความสำเร็จของการเรียน จากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนหรืออธิบายอย่างง่ายว่า สิ่งทำให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมและไม่ลาออกกลางคันคือความรู้ที่ได้รับจากการเรียนครั้งนี้ และผู้เรียนทุกท่านเห็นว่าคุณรู้สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Brown et al; (1989) , Collin (1991) และ Lave & Wenger (1991) ที่ว่าการนำบริบทที่มีความสมจริงที่ผู้เรียนได้พบเจอ และใช้ในชีวิตประจำวันมาใช้ในการเรียนจะทำให้การเรียนน่าสนใจและช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ นอกจากนี้ การเรียนที่มีบริบทของการเรียนสอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียนและผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์ความรู้ที่นั้นยังส่งผลโดยตรงต่อความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียน จะเห็นได้จากคะแนนความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมและคะแนนการเขียนของผู้เรียนที่เพิ่มสูงขึ้น อันเป็นผลมาจากบริบทการเรียนรู้ที่ออกแบบให้ผู้เรียนได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้ที่มีมาจากต่างวัฒนธรรมและใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร การได้ใช้ภาษาอังกฤษในรูปแบบที่หลากหลายตามสถานการณ์ที่ออกแบบไว้ เช่น ชั้นที่ 2 เปิดใจเปิดมุมมอง สถานการณ์ที่กำหนดให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาวัฒนธรรมต่างชาติเพื่อเปรียบเทียบความเหมือนความต่างกับวัฒนธรรมของตนเอง เป็นการศึกษาภูมิหลังของประเทศนั้นๆ และช่วยให้ผู้เรียนได้สร้างความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมในตัวเองที่ 1, 2, 6, 7 และ ชั้นที่ 3 มีส่วนร่วม สืบเสาะซักถาม ที่ผู้เรียนต้องทำการสื่อสารกับชาวต่างชาติเพื่อสอบถามและแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวัฒนธรรม ผู้เรียนได้ทำ

ความเข้าใจและเรียนรู้ที่จะยอมรับในวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากของตนเอง ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้สร้างความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมในตัวเองซึ่งที่ 3, 5, 8, 9 และ 11 เป็นต้น สถานการณ์ที่กำหนดขึ้นเหล่านี้สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของเอลลิส(1984) ที่ว่าการเรียนภาษาต่างประเทศจากการได้ทดลองใช้ภาษาในบริบทจริงๆ นั้นส่งผลต่อผู้เรียนมากกว่าการสอน การเรียนที่เน้นโครงสร้างหรือรูปแบบของภาษานั้นไม่สำคัญเท่ากับให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเจรจาสื่อสารด้วยภาษาจริงๆ และเช่นเดียวกับงานวิจัยของสเวน (1985) เกี่ยวกับการรู้ภาษาที่กล่าวว่า โอกาสของผู้เรียนในการใช้หรือสร้างภาษานั้นส่งผลและมีความสำคัญต่อการเป็นภาษาของผู้เรียน

1.4 กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activity) ลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเน้นการเรียนรู้ร่วมมือแบบกลุ่มย่อยผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และฝึกแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่มีความสมจริง เมื่อพูดถึงความสมจริงของกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ออกแบบกิจกรรมและสถานการณ์ที่นำมาใช้ในกิจกรรมต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนของผู้เรียนและเข้าใจความรู้ที่ผู้เรียนคาดหวังจากการเรียน เพื่อนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ในการออกแบบสถานการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้เรียนและผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ไปใช้ได้จริง ในงานวิจัยนี้ได้มีการนำข้อมูลจากฝ่ายพัฒนาทรัพยากรบุคคลเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านการเขียนภาษาอังกฤษของเจ้าหน้าที่ และข้อมูลจากการสนทนากับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับสภาพการทำงานมาเป็นข้อมูลในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และสถานการณ์ โดยข้อมูลที่ได้แสดงถึงความต้องการของผู้เรียนที่หลายในการเขียนเอกสารทางธุรกิจ เช่น จุดหมายประเภทต่างๆ การโต้ตอบทางจดหมาย บันทึก รายงานธุรกิจ รายการการประชุม และเอกสารธุรกิจที่มีความเจาะจงเฉพาะสาขา (Technical Documents) ซึ่งต้องนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความเหมาะสมก่อนเลือกนำไปใช้ในการออกแบบกิจกรรม โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาในบริบทของการเจรจาและประสานงานทางธุรกิจ จากการศึกษาวิจัยของ Bransford et al.(1990) และ Jonassen (1996, 2000) พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาแบบไม่มีโครงสร้างเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลและเจรจาต่อรองเพื่อหาข้อสรุปเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริงที่ผู้เรียนต้องได้พบในชีวิตประจำวันมากที่สุด แต่ด้วยรูปแบบมีลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันของสมาชิกในกลุ่มอย่างพร้อมเพรียงและการระดมความคิดเพื่อสร้างชิ้นงานเขียนผ่านระบบออนไลน์ทั้งหมด ทำให้กิจกรรมการเรียนรู้มีการจัดการที่ค่อนข้างยากเมื่อเทียบกับจัดการเรียนแบบร่วมมือในห้องเรียนปกติที่ผู้เรียนทุกคนอยู่พร้อมหน้ากัน ความสำเร็จของการให้เรียนแบบร่วมมือออนไลน์นั้นอยู่ที่การติดตามผู้เรียนส่วนหนึ่งและแรงจูงใจส่วนหนึ่ง หากผู้เรียนท่านใดขาดการติดต่อกับกลุ่มควร

ตามให้กลับมาเข้ากลุ่มอย่างรวดเร็วที่สุด ด้วยเหตุที่ว่าระยะเวลาเรียนของแต่ละกิจกรรมการเรียนนั้นมีการกำหนดไว้ค่อนข้างตายตัวและปรับเปลี่ยนไปทุก 2 สัปดาห์ตามขั้นตอนการเรียน หากผู้เรียนท่านใดหรือกลุ่มใดที่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามกำหนดเวลาจะทำให้ระยะเวลาการเรียนที่เหลือต้องยืดออกไปทั้งหมด ซึ่งส่งผลต่อกลุ่มอื่นด้วย นอกจากนี้การขอให้เพื่อนในกลุ่มมาแสดงความคิดเห็นยังส่งผลให้งานกลุ่มล่าช้าและคนที่รอความคิดเห็นเบื่อนายการเรียน หากในกรณีอย่างนี้ผู้สอนควรเข้ามามีบทบาทในการกระตุ้นผู้เรียนและสร้างการปฏิสัมพันธ์ให้เกิดขึ้น เช่นแนะแนวทางในการคิดต่อยอด ให้ผลป้อนกลับที่กระตุ้นความคิด เป็นต้น ดังเช่นงานวิจัยของ Harrington & Oliver (1995) ที่เกี่ยวกับความสำเร็จของการเรียนเชิงสถานการณ์พบว่า การใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือกันสร้างความรู้โดยจัดให้มีกิจกรรมการเรียนแบบแก้ไขปัญหาคือต้องอาศัยการทำงานแบบกลุ่มนั้นต้องหลีกเลี่ยงการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ก่อให้เกิดการสนทนากลุ่มและเพิ่มการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และงานวิจัยของ Lebow (1993) ที่ว่าการออกแบบการสอนแบบสร้างสรรค์สังคมนิยมนั้นต้องใช้วิธี Coaching และ scaffolding เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ควบคุมกระบวนการเรียนรู้ของตนเองและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบนำตนเอง ซึ่งแนวคิดของนี้สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารที่เน้นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติการสื่อสารจริง การทำงานแบบร่วมมือเป็นกลุ่มเพื่อส่งเสริมกระบวนการปฏิสัมพันธ์และสร้างความคิดที่หลากหลาย รวมถึงการสร้างความหมายร่วมกัน

## 1.5 บทบาทของผู้เรียนและผู้ดำเนินการเรียน (Roles of Learners and Mentors)

### 1.5.1 การออกแบบบทบาทของผู้เรียนในการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้วิธีการเรียนเชิงสถานการณ์นั้นต้องให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าและสร้างความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กล่าวถึงสิ่งที่ตนเองรู้ และสะท้อนความคิด เพราะจะช่วยให้เกิดการเรียนที่มีความเหมาะสมและผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้จริงได้อย่างดีที่สุด ทั้งนี้ผู้เรียนควรมีลักษณะการนำตนเองและสนใจใฝ่เรียน เพราะการเรียนในรูปแบบนี้เป็นการเรียนตามความสมัครใจ ซึ่งผู้ดำเนินการเรียนไม่สามารถใช้คะแนนหรือข้อบังคับใดมาบังคับผู้เรียนได้ จะเห็นได้ว่าลักษณะของผู้เรียนทั้งสองปัจจัยนี้เกี่ยวข้องกับการจูงใจและระดับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในเครือข่ายและจะกล่าวในรายละเอียดต่อไปในหัวข้อเงื่อนไขการเรียน ในการทดลองใช้รูปแบบพบว่าผู้เรียนที่ไม่ลาออกกลางคันนั้นจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างสม่ำเสมอและแสดงความสนใจในการเรียนรู้ของตนเอง แสดงความคิดเห็นและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำงานกลุ่ม จะเป็นผู้เรียนที่ชื่นชอบในกระบวนการแลกเปลี่ยนเพื่อเรียนรู้และทำงานแบบกลุ่ม

ในทางตรงกันข้าม ผู้เรียนที่ไม่ชื่นชอบหรือคิดว่าตนเองไม่เหมาะสมกับการเรียนลักษณะนี้ก็จะลาออกหรือขาดหายไปจากการเรียน ซึ่งในการทดลองครั้งนี้มีผู้ลาออกในสัปดาห์แรก 3 คน โดยเขียน E-mail ที่แจ้งสาเหตุของการขอลาออกว่าตนเองไม่เหมาะสมกับการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์

1.5.2 บทบาทของผู้ดำเนินการเรียนมีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จของการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพราะหากผู้ดำเนินการเรียนปฏิบัติหน้าที่บกพร่องหรือละเลยการทำหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ จะส่งผลต่อการพัฒนาเครือข่ายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะบทบาทของผู้ดำเนินการเรียนนั้นครอบคลุมการช่วยเหลือผู้เรียนในทุกด้าน ทำให้ผู้ดำเนินการเรียนมีหลายบทบาทเพื่อสามารถตอบสนองและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงสุดและครบถ้วน ในงานวิจัยนี้ได้แบ่งบทบาทของผู้ดำเนินการเรียนออกเป็น 2 ด้านหลักคือ 1) ด้านสร้างความรู้และ 2) ด้านสร้างเครือข่ายชุมชน ในด้านความรู้คือให้คำชี้แนะและผลป้อนกลับในการสร้างชิ้นงาน ดูแลในเรื่องเนื้อหาความรู้ สื่อการเรียนและแหล่งการเรียนรู้ และที่มองข้ามไม่ได้คือการ Coaching และ Scaffolding ในปริมาณที่มากเพียงพอ โดยแต่ละกิจกรรมนั้นให้กลุ่มตัวอย่างทำงานใกล้ชิดกับผู้ดำเนินการเรียน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับคำชี้แนะอย่างถูกต้องและเพียงพอในทั้ง 4 กระบวนการเรียนย่อย ที่สำคัญคือผู้เรียนต้องได้รับผลป้อนกลับอย่างรวดเร็วและมีประโยชน์ในการปรับปรุงงานเขียนของตนเอง หากผู้ดำเนินการเรียนละเลยหน้าที่ในส่วนนี้จะไม่กระทบเพียงแต่กระบวนการสร้างชิ้นงานที่ล่าช้า แต่ยังกระทบถึงแรงจูงใจโดยรวมของผู้เรียน นอกจากนี้ผลป้อนกลับที่ให้อาจกระตุ้นให้เกิดการการสนทนาหรือต่อยอดความคิดของกลุ่มผู้เรียนออกไป เช่นเดียวกับงานวิจัย Richardson & Sawn (2003) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนในการให้ผลป้อนกลับ ซึ่งการให้ผลป้อนกลับที่มีประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขแบบทันทีช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกถึงการมีอยู่ของการเรียนการสอนและการปฏิสัมพันธ์ผ่านระบบเครือข่ายออนไลน์ ในด้านเครือข่ายชุมชนนั้นผู้ดำเนินการเรียนต้องสร้างความเป็นมิตรและเป็นต้นแบบในการเปิดใจ สร้างการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและการทำงานภายในกลุ่ม ซึ่งบทบาททั้งสองด้านนี้จะส่งเสริมซึ่งกันและกัน โดยผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นว่า การเอาใจใส่จากผู้ดำเนินการเรียนทำให้ผู้เรียนรู้สึกถึงความทุ่มเทและตั้งใจจริงในการสอน และเป็นแรงกระตุ้นให้ตนเองตั้งใจทำงานและเรียนจนจบคอร์ส ดังเช่นงานวิจัยของ Berge & Collins (1996) เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้สอนในการสร้างชุมชนการเรียนออนไลน์ว่า การส่งเสริมมิตรภาพภายในเครือข่ายและการสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์เป็นบทบาทสำคัญของผู้สอนด้านสังคมและส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนแบบออนไลน์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rovai

(2002)เกี่ยวกับการรับรู้สภาพตัวตนทางสังคมในโลกไซเบอร์ของผู้เรียน เป็นการรับรู้ของบุคคลหนึ่งถึงการมีอยู่ของอีกบุคคลหนึ่ง และเพื่อสร้างความรู้สึกว่าคุณสนทนามีตัวตนจริง ผู้สอนมีหน้าที่วางแผนการเพิ่มตัวตนในการเรียนออนไลน์ โดยการให้ผลตอบกลับที่รวดเร็วของผู้สอนอย่างสม่ำเสมอและการร่วมแสดงความคิดเห็นจะช่วยลดระยะห่างทางจิตใจของผู้เรียนออนไลน์ จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีต่อการให้ผลป้อนกลับของผู้เรียนพบว่า เมื่อผู้ดำเนินการเรียนเข้าไปตอบข้อความของผู้เรียน ระบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์จะส่งข้อความแจ้งไปยังสมาชิกทุกท่าน ทำให้ผู้เรียนเข้าล็อกอิน (Log in) เข้ามาใช้เว็บไซต์บ่อยขึ้น และเมื่อได้ผลป้อนกลับจากผู้ดำเนินการเรียน ผู้เรียนนำความรู้หรือข้อชี้แนะที่ได้รับนั้นไปใช้หรือต่อยอดความคิดในการทำงานออกไป

1.6 เนื้อหา สื่อการเรียน และแหล่งการเรียนรู้ (Learning Contents, Media and Resources) ในการออกแบบการเรียนแบบเครือข่ายออนไลน์ที่มุ่งเน้นการปฏิสัมพันธ์และการสร้างความรู้ ควรสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เข้าถึงเนื้อหา สื่อการเรียนและแหล่งการเรียนรู้ภายนอกได้อย่างสะดวก เอกสารประกอบการเรียนต่างๆควรนำไปไว้บนเว็บไซต์เพื่อผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลาเมื่อต้องการ และจัดหาแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม เนื่องจากการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้แนวคิดการเรียนเชิงสถานการณ์นั้นแตกต่างจากการสอนในชั้นเรียนโดยมีครูเป็นผู้สอนและถ่ายทอดความรู้ให้โดยตรง แหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติมจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน งานวิจัยครั้งนี้ได้จัดแหล่งการเรียนรู้ไว้ให้ผู้เรียน 2 ประเภทคือ 1) ให้เว็บไซต์การเรียน (<http://bizwriting.ning.com>) เป็นแหล่งการเรียนรู้หลัก และ 2) ให้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นการแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม แบบแรกเป็นเอกสารประกอบการเรียน เนื้อหาและสื่อการเรียนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจกรรมการเรียน เช่น ตัวอย่างจดหมายและเอกสารทางธุรกิจประเภทต่างๆ หลักการและวิธีการเขียนเอกสารทางธุรกิจ เป็นต้น แบบที่สองคือแหล่งการเรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ผู้ดำเนินการเรียนได้คัดเลือกมาไว้ให้ผู้เรียนสำหรับศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการและวิธีการเขียนภาษาอังกฤษ ตัวอย่างงานเขียนเอกสารทางธุรกิจ กลวิธีการเขียน เป็นต้น ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีนำแหล่งการเรียนรู้มาแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่มค่อนข้างน้อย และไม่มีเลยระหว่างกลุ่ม ส่วนมากจะเข้าไปใช้แหล่งการเรียนรู้ที่ผู้ดำเนินการเรียนแนะนำและจัดหาลิงค์มาไว้ให้บนเว็บไซต์การเรียน ทั้งนี้ผู้เรียนให้ความคิดเห็นว่า เอกสารประกอบการเรียนและแหล่งการเรียนรู้ของผู้ดำเนินการเรียนนั้น ช่วยในการเรียนและงานเขียนของตนเอง การที่สามารถดาวน์โหลดเนื้อหา สื่อการเรียนได้จากเว็บไซด์นั้นเป็นข้อดีของการเรียนแบบเครือข่ายออนไลน์ และเหมาะสมกับข้อจำกัดของตนเองในเรื่องของเวลาและสถานที่ นอกจากนี้ผู้เรียนยัง

สามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้ตามความสนใจและต่อยอดความรู้ของตนเองออกไปหลังจากจบการเรียนแล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Garrison, Anderson, and Archer's (2000) ที่กล่าวถึงการปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนกับเนื้อหาและสื่อการเรียนว่าเป็นการปฏิสัมพันธ์ที่สนับสนุนการสร้างความรู้ในเครือข่ายออนไลน์

1.7 การสนับสนุนผู้เรียน (Learners' Support) ทีมสนับสนุนจะช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนแก่ผู้เรียนตั้งแต่วันเริ่มรับสมัครจนถึงวันสุดท้ายของการเรียน ทีมสนับสนุนจะเป็นศูนย์กลางในการประสานงานทั้งหมดของการเรียน หรืออย่างในกรณีนี้ที่เป็นการเรียนภายนอกสถานศึกษาก็จะเรียกว่า โครงการเรียน ทีมสนับสนุนเริ่มต้นงานตั้งแต่กิจกรรมเตรียมการเรียน ได้แก่ การรับสมัครผู้เรียน จัดการทดสอบคัดเลือก ประกาศผลสอบ ปฐมนิเทศ การทดสอบก่อนการเรียน จัดเตรียมเว็บไซต์การเรียน เป็นต้น ไปจนถึงการประสานงานระหว่างการเรียน และการทดสอบหลังการเรียน เพราะในทุกขั้นตอนของการเรียนออนไลน์นั้นจะมีความปัญหาเกิดขึ้นเสมอ ทีมสนับสนุนจะต้องทำงานอย่างมีประสิทธิภาพคือแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือผู้เรียนด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว หากเป็นไปได้ให้ปัญหาของผู้เรียนได้รับการแก้ไขภายในวันเดียว เพราะการสนับสนุนผู้เรียนเกี่ยวข้องกับการสร้างสภาพตัวตนทางสังคมและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนด้วยเช่นกัน การเรียนแบบออนไลน์นั้นไม่เหมือนการเรียนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียน หากผู้เรียนได้รับการตอบโต้ใดๆ จากทีมสนับสนุน ผู้เรียนจะรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับความสนใจและเพิ่มระยะห่างระหว่างจิตใจ ทั้งหมดนี้ส่งผลทางลบต่อการเรียนออนไลน์ นอกเหนือจากการสนับสนุนในด้านข้อมูลที่เป็นในการเรียนแล้ว ยังต้องให้การสนับสนุนด้านเทคนิค ด้านการจัดการ และให้ความช่วยเหลือตอบข้อซักถามต่างๆ ด้วย มีงานวิจัยของ Walther & Boyd (2002) ที่กล่าวว่า การสนับสนุนของการเรียนแบบเครือข่ายว่าประกอบด้วย สนับสนุนด้านข้อมูล ด้านจิตใจ ด้าน Self Esteem ด้านความสะดวก และด้านเครือข่ายสังคม ซึ่งในมิติการสนับสนุนที่เป็นการอำนวยความสะดวกด้านจิตใจจะเชื่อมโยงกับเงื่อนไขด้านการจูงใจในลักษณะของมิตรภาพ ในงานวิจัยครั้งนี้ ทีมสนับสนุนต้องทำงานอย่างใกล้ชิดกับผู้สอนในการติดตามพฤติกรรมการณ์การเรียนของผู้เรียน คอยสังเกตว่าผู้เรียนท่านใดมีพฤติกรรมการณ์เรียนส่งผลทางลบต่อการเรียน เช่น ไม่เข้าใช้เว็บไซต์ ติดต่อกันเกินกว่า 3 วัน ขาดการติดต่อกับกลุ่ม ไม่ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือแสดงความคิดเห็นน้อยมา เป็นต้น เพื่อหาวิธีการแก้ไขและให้ผู้เรียนเข้ามาร่วมเรียนรู้เหมือนเดิม นอกจากนี้ยังต้องคอยให้แรงจูงใจผู้เรียนเป็นระยะๆ เมื่อสังเกตได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเริ่มละทิ้งการสนทนาและการสร้างชิ้นงานหยุดชะงัก เพราะหากทิ้งไว้นานผู้เรียนจะตามเพื่อนในกลุ่มไม่ทัน และรู้สึกผิดที่ตนเองไม่ได้ช่วยงานกลุ่ม จนลาออกจากการเรียน ดังเช่นกรณีผู้เรียนท่านหนึ่งที่ลาออกจากการเรียนครั้งนี้ด้วย

เหตุผลที่ติดภารกิจจนไม่มีเวลาเรียนและร่วมสนทนากลุ่ม จะเห็นได้ว่าการร่วมมือกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันของสมาชิกในกลุ่มส่งผลต่อความสำเร็จของการเรียนแบบออนไลน์ สอดคล้องงานวิจัยของ Brown (2001) ได้กล่าวว่าการทำให้ผู้เรียนรู้สึกถึงมิตรภาพและความจริงใจที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันของกลุ่มของสมาชิกส่งผลให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า การสนับสนุนผู้สอนก็มีความสำคัญต่อความราบรื่นของกระบวนการเรียน เมื่อผู้สอนมีปัญหาด้านการใช้งานระบบ ด้านเทคนิค การติดต่อผู้เรียน หรือการบริหารจัดการห้องเรียน ทางทีมสนับสนุนจำเป็นต้องให้การช่วยเหลือผู้สอนด้วย ดังเช่นงานวิจัยของ Young (1993) ที่กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมให้ผู้สอน (Teacher Preparation and Enhancement) และช่วยเหลือผู้สอนในการติดตามความก้าวหน้า ประเมินผลผลิต เข้าถึงแหล่งความรู้ ติดต่อกฎสัมพันธ์และร่วมมือกับผู้เรียนหรือกลุ่มผู้เรียน

1.8 การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เพื่อให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนแบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการแก้ปัญหา การประเมินตามสภาพจริงจึงถูกนำมาใช้ในการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ครั้งนี้ โดยจัดให้มีการประเมินแบบระหว่างการเรียนและหลังการเรียนและวิธีการประเมินที่หลากหลาย คือการทำแบบทดสอบ การประเมินผลงานกลุ่ม การประเมินการสะท้อนความคิด และการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน ดังเช่นงานวิจัยของ Young (1993) ที่กล่าวถึงรูปแบบการประเมินที่เหมาะสมกับการเรียนเชิงสถานการณ์ว่าควรมุ่งที่การประเมินกระบวนการ การแก้ปัญหาและการรับรู้ ให้ประเมินหาการรับรู้ข้อมูลของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ แต่เนื่องจากลักษณะของการเรียนที่เป็นการศึกษาตามอัธยาศัย และความสำคัญของคะแนนที่ได้นั้นไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมเรียนของผู้เรียน จากการทดลองใช้รูปแบบพบว่า การนำคะแนนมาใช้เพื่อจูงใจให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ นั้นไม่เป็นผล กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับความรู้ที่ตนเองจะได้รับมากกว่าคะแนน และความรู้ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญนั้นเป็นความรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานหรือสามารถใช้เพื่อพัฒนางานของตนเองได้

## 2. เจาะลึกของรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ

2.1 การจูงใจ แรงจูงใจส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์และมีความสัมพันธ์กับการเรียนความคงทนในการเรียน เพราะการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยเฉพาะกับการเรียนตามความสมัครใจเช่นการวิจัยนี้ เป็นปกติที่ผู้เรียนจะที่ผู้เรียนจะเลิกเรียนกลางคันและขาดแรงจูงใจในการนำตนเอง การออกแบบวิธี



หรือกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอในรูปแบบต่างๆ เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ซึ่งมีแรงจูงใจเป็นเงื่อนไขหลักในการสร้างความคงทนในการเรียนและให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้จนสิ้นสุดการเรียนรู้ โดยแรงจูงใจที่ให้ในแต่ละครั้งนั้นจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามบริบทของการเรียนและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นขณะนั้น ข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาใช้ประกอบการออกแบบแรงจูงใจในแต่ละครั้งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ใครเหมาะสมเป็นผู้ให้แรงจูงใจ ผู้ดำเนินการเรียนหรือที่สนับสนุน 2) ให้เมื่อใด จังหวะเวลาในการให้แรงจูงใจ เช่น เมื่อกลุ่มขาดความร่วมมือในการทำกิจกรรม ผู้เรียนเข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้บ่อย การปฏิสัมพันธ์ในเว็บไซต์เบาบางลง เป็นต้น 3) เพื่ออะไร วัตถุประสงค์ของการจูงใจ เช่น จูงใจให้สร้างการปฏิสัมพันธ์ จูงใจให้เข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจูงใจให้เข้ามาร่วมอภิปรายงานของกลุ่มมากขึ้น เป็นต้น และ 4) ให้อย่างไร อยู่ในรูปแบบใด เช่น SMS, E-mail, E-newsletter, Announcement Board, Group Discussion Board, Mentors' Blog เป็นต้น ซึ่งการเลือกวิธีการสื่อสารนี้ต้องอาศัยความเข้าใจในลักษณะผู้เรียนและการออกแบบสารที่สร้างแรงจูงใจและไม่ใช้ข้อความที่สร้างความรู้สึกเป็นลบกับ ผู้เรียน มีข้อมูลที่น่าสนใจหรือสิ่งที่เร้าความสนใจให้ผู้เรียนมาเข้าร่วมเรียนในสารนั้น ข้อความที่เป็นลบควรหลีกเลี่ยงเพราะอาจส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกไม่ดีต่อการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ ดังเช่นกรณีที่ผู้เรียนกลุ่มหนึ่งไม่ได้เข้าร่วมทำกิจกรรมของขั้นตอนที่ 2 และที่สนับสนุนได้แจ้งว่า หากยังขาดการมีส่วนร่วมอาจส่งผลให้กลุ่มถูกตัดสิทธิ์จากการเรียน ปรากฏว่าผู้เรียนได้ส่งข้อความมาดังข้างล่างนี้

*"...I feel quite upset if this English learning system lacks of understanding on NSTDA working conditions... I would like to suggest that the Biz support team should better consider this factor for NSTDA staffs. Missing deadline of 2 papers or little participation does not mean we are lazy or lack of attention. If this system claim as ' student center' or whatever to support our learning process, I wonder that "Is the punishment like group cancellation only selected solution..." (Student)*

การนำกิจกรรมเสริมมาใช้เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยทั้งในด้านแรงจูงใจและการปฏิสัมพันธ์ กิจกรรมเสริมมีอยู่ในขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นตอนที่ 4 ในรูปแบบของเกมร่วมสนุก เช่น ขั้นตอนที่ 1 ได้ใช้กิจกรรมเสริม คือ เติญชวนให้ผู้เรียนเข้ามาร่วมประกวดเขียนบล็อกภายใต้หัวข้อ Me, Myself and I และผู้เรียนร่วมโหวตให้คะแนนบล็อกที่ตนเองชื่นชอบมากที่สุด ทั้งนี้การออกแบบกิจกรรมเสริมนั้นจะต้องมีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ หรือมีความเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ไม่ใช่เพื่อความสนุกอย่างเดียว จากการทดลองใช้รูปแบบกับกลุ่มตัวอย่างพบว่า กิจกรรมเสริมที่

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Brown (2001) ที่ว่าผู้เรียนจะเข้าร่วมการสนทนาหรือปฏิสัมพันธ์เมื่อการปฏิสัมพันธ์นั้นตอบสนองความต้องการส่วนบุคคลหรือทางวิชาการของผู้เรียน ข้อดีของแรงจูงใจคือช่วยกระตุ้นให้กลุ่มตัวอย่างเข้ามาร่วมเรียนและพยายามปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ เพราะเมื่อปล่อยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมไปตามขั้นตอนโดยขาดการกระตุ้นและจูงใจ จะพบว่า ผู้เรียนเข้ามาแลกเปลี่ยนน้อยลงและงานไม่ค่อยมีความก้าวหน้า การเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ควรคำนึงถึงกลยุทธ์ในการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนในรูปแบบต่างๆ อาทิเช่น ในลักษณะของการส่งข้อความส่วนตัว จุดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ในการทดลองใช้รูปแบบครั้งนี้ได้นำ E-newsletter มาใช้เพื่อแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวและกิจกรรมที่น่าสนใจของเครือข่ายให้ผู้เรียนปรากฏว่าให้ผู้เรียนสนใจเข้ามาใช้เว็บไซต์และทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งการสร้างเครือข่ายให้มีความเคลื่อนไหวตลอดเวลาและให้สมาชิกทราบความเป็นไปของเครือข่ายเป็นการสร้างความสนใจของผู้เรียนและความสำเร็จของเครือข่ายการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bruffee (1993) เกี่ยวกับความสำเร็จของการเรียนเครือข่ายว่า เมื่อผู้เรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน นอกจากผู้เรียนจะไม่ลาออกแล้ว ยังช่วยเพิ่มการหมุนเวียนของข้อมูลระหว่างผู้เรียน การให้ความช่วยเหลือ การรักษาเป้าหมายของกลุ่มอย่างทุ่มเท การร่วมมือกันระหว่างสมาชิก และสมาชิกความพึงพอใจต่อความพยายามของทีม

2.2 การปฏิสัมพันธ์ การทำให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ของเครือข่ายสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอความคิดเห็นและคำแนะนำต่างๆ เป็นเงื่อนไขสำคัญของการเรียนแบบเครือข่ายออนไลน์และการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการสร้างปฏิสัมพันธ์ การปฏิสัมพันธ์ในลักษณะที่จะพัฒนาเครือข่ายสังคมต้องมีความสม่ำเสมอและมีคุณภาพ ซึ่งความสม่ำเสมอที่คาดหวังสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้คืออย่างน้อยผู้เรียนเข้ามาใช้เว็บไซต์ในทุก 2 วันหรือสัปดาห์ละ 3 ครั้ง โดยในแต่ละครั้งที่เข้ามานั้นจะต้องมีการแสดงความคิดเห็นในกระดานสนทนาดังกล่าว ช่วยทำกิจกรรมกลุ่มและงานที่ได้รับมอบ หรือร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นสนทนาอื่นที่นอกเหนือจากกิจกรรมการเรียน นอกจากนี้ยังได้มีการออกแบบเว็บไซต์ให้มีส่วนสำหรับการปฏิสัมพันธ์ (Socialize Zone หรือ Community Zone) หรือชื่อเฉพาะที่ใช้ในการเรียนนี้ว่า Café de Biz สำหรับผู้เรียนร่วมพูดคุยในประเด็นต่างๆ ตามความสนใจของตนเอง แต่ปรากฏว่ามีผู้เรียนเข้ามาร่วมพูดคุยหรือตั้งประเด็นการสนทนาน้อยมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนอกเหนือจากกลุ่มของตนเองแล้ว กลุ่มตัวอย่างยังไม่รู้จักกันดีพอ และประเด็นที่ตั้งนั้นไม่ตรงกับความสนใจของสมาชิกท่านอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Brown (2001) เกี่ยวกับ

ระดับความสัมพันธ์ของผู้เรียนออนไลน์ที่ส่งผลต่อวิธีการปฏิสัมพันธ์ พบว่า ผู้เรียนจะเข้ามาร่วม แลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นเมื่อรู้จักและสนิทสนมกันถึงขั้นมิตรภาพและมีความสนใจ คล้ายคลึงกัน แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาสภาพการณ์ของการปฏิสัมพันธ์ในแบบ ธรรมชาติจึงไม่มีการสร้างข้อบังคับเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการเข้าร่วมกิจกรรมและการเข้าใช้ เว็บไซต์ของผู้เรียน ให้การปฏิสัมพันธ์นั้นเกิดจากตัวผู้เรียนเองตามแนวคิดของเครือข่ายสังคม โดยใช้แรงจูงใจและกิจกรรมการเรียนรู้เป็นตัวผลักดันหลักในการสร้างการปฏิสัมพันธ์ เมื่อเกิดการ ปฏิสัมพันธ์ก็จะส่งผลต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเพิ่มความสัมพันธ์ของสมาชิกในเครือข่ายให้มี ความเหนียวแน่น รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่าย และทำให้การเข้ามาร่วมสนทนาในเครือข่ายมี ความสม่ำเสมอ ทั้งนี้ควรมีการวางเป้าหมายของการปฏิสัมพันธ์ด้วยซึ่งในงายวิจัยนี้ได้กำหนดว่า การปฏิสัมพันธ์ควรเป็นไปเพื่อการสร้างความรู้ การวิจัยครั้งนี้ได้สอดแทรกการปฏิสัมพันธ์เพื่อสร้าง ความรู้ลงในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอน และในประเด็นการสนทนาที่เกี่ยวกับความรู้ทาง ภาษาอังกฤษและความรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ จากการสังเกตพฤติกรรมของ กลุ่มตัวอย่างพบว่ากลุ่มที่สมาชิกของกลุ่มมีการปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่าง สม่ำเสมอและต่อเนื่องนั้น ช่วยให้การดำเนินงานของกลุ่มราบรื่นและเต็มไปด้วยบรรยากาศของการ ร่วมมือร่วมคิด และส่งผลต่อคุณภาพของผลงานของกลุ่มนั้น ในขณะที่เดียวกันก็มีส่วนช่วยในด้าน ความเหนียวแน่นและความคงทนในการเรียน ซึ่งกลุ่มที่สมาชิกให้การช่วยเหลือและมีการ ปฏิสัมพันธ์กันอย่างสม่ำเสมอสมาชิกจะอยู่ครบและเรียนจนสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Paloff & Prat (2007) ที่กล่าวว่าการศึกษาที่สมาชิกในกลุ่มมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและมีการ ปฏิสัมพันธ์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะช่วยทำให้สมาชิกผูกพันกับเครือข่ายและไม่ละทิ้งการเรียน ซึ่ง ในการเรียนพบว่ากลุ่มที่ขาดการปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันนั้นสมาชิกในกลุ่มจะ ไม่เป็นหน่วยการเรียนรู้และมีความคิดที่จะละทิ้งการเรียน

การปฏิสัมพันธ์จะเกิดขึ้นจากกิจกรรมที่ส่งเสริมการสนทนาและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น เช่น การสนทนาออนไลน์ที่ให้ผู้เรียนได้อธิบายและแลกเปลี่ยนความคิด การทำ โครงการแบบเป็นกลุ่มที่สมาชิกมีทักษะหลายหลายจะช่วยแบ่งเบาภาระด้านปัญญา การเรียนที่ใช้ สถานการณ์สมมติให้ผู้เรียนมีบทบาทและความคิดที่แตกต่างกัน ผู้เรียนได้มองสถานการณ์จาก มุมมองของตนเองและอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจเพื่อที่จะได้แนวทางสำหรับการแก้ปัญหาาร่วมกัน การ ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมร่วมสนุกต่างๆในเครือข่าย ควรออกแบบให้กิจกรรมมีความน่าสนใจเพราะเป็นปัจจัยที่ดีในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าร่วม แลกเปลี่ยนและปฏิสัมพันธ์ทางความคิดผ่านเครือข่ายการเรียนรู้ออนไลน์ ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำ

ระบบโพล (Poll System) มาใช้สำหรับผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ เช่น สื่อการเรียนการสอนที่ผู้เรียนอยากให้อัดไว้บนเว็บไซต์ การเขียนเอกสารแบบใดที่ผู้เรียนอยากให้มีมากที่สุด ตัวอย่างจดหมายที่ผู้เรียนอยากให้มีเพิ่มเติม เป็นต้น โดยผู้เรียนจะเข้ามาแสดงความเห็นโดยการโหวตจากโพล ผลที่ได้จะถูกนำไปปรับปรุงการเรียนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Paloff & Pratt (2007) เกี่ยวกับการลักษณะของกิจกรรมที่สร้างเสริมการปฏิสัมพันธ์ พบว่า การจัดกิจกรรมกระชับความสัมพันธ์ของสมาชิกหรือหาประเด็นการสนทนาที่ผู้เรียนมีความสนใจมาเป็นประเด็นในการแลกเปลี่ยนจะช่วยสร้างจำนวนการปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้ในเครือข่าย

### 3. ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วย ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของ ผู้เรียนภาษาต่างประเทศ

3.1 เชื่อมโยง เชื่อมใจ การสร้างเครือข่ายการเรียนออนไลน์มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความสัมพันธ์ของสมาชิกในเครือข่าย ควรสร้างระดับความสัมพันธ์ของสมาชิกในเครือข่ายให้อยู่ในขั้นมิตรที่เต็มใจจะร่วมแลกเปลี่ยนเพื่อการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ในขั้นตอนแรกจึงเป็นการกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ทำความรู้จักกัน สร้างความคุ้นเคยกัน ก่อนที่จะเริ่มทำกิจกรรม จากการทดลองใช้รูปแบบพบว่า กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ทำการแนะนำตนเองผ่านหน้าโฮมเพจส่วนตัว การให้ผู้เรียนเขาไปทักทายและทำความรู้จักกับสมาชิกในเครือข่ายเพื่อทำการจับกลุ่มตามความสมัครใจ รวมถึงการประกวดเขียนบล็อกและการโหวตบล็อกที่ตนเองชื่นชอบ ช่วยให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ในเครือข่ายทั้งในด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและด้านกิจกรรมการเรียน ในด้านบุคคล กลุ่มตัวอย่างได้เข้าไปโพสต์ข้อความทักทายและส่งข้อความส่วนตัวให้แก่กัน เช่น สอบถามถึงหน้าที่และการทำงาน มอบของขวัญออนไลน์ให้แก่กัน และชักชวนกันมาร่วมกลุ่ม เป็นต้น ในด้านกิจกรรมการเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการระดมความคิดเพื่อสร้างบริษัทของตนเอง ซึ่งจากการสังเกตความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผ่านกระดานสนทนาพบว่า มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในด้านผลิตภัณฑ์ที่จะนำมาขาย การสร้างโลโกของกลุ่มและชื่อกลุ่ม ซึ่งสมาชิกอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในตอนแรกแต่จากกระบวนการสนทนา ทำให้กลุ่มได้ข้อสรุปที่สมาชิกทุกคนเห็นพ้องกัน ซึ่งทั้งหมดนี้กลุ่มตัวอย่างได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมเริ่มต้นของการสร้างความตระหนักระหว่างวัฒนธรรม โดยกลุ่มตัวอย่างจะได้พบความแตกต่างทางวัฒนธรรมทางความคิดจากบุคคลในกลุ่มที่มีภูมิหลังแตกต่างกันแม้มาจากประเทศเดียวกัน และส่งผลต่อวิธีการคิดของผู้นั้น เช่น การค้นหาผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมของบริษัท การออกแบบโลโก้และชื่อ กิจกรรมนี้ล้วนอาศัยการสนทนาและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน จาก

กระบวนการนี้ผู้เรียนจะได้พัฒนาความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมในตัวเองที่ 2, 4 และ 7 นอกจากนี้ในด้านเครือข่ายการสร้างความสัมพันธ์และมิตรภาพระหว่างสมาชิกส่งผลให้สมาชิกเปิดใจให้แก่กันและนำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในเครือข่ายสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rovai (2002) ที่กล่าวว่า การปฏิสัมพันธ์จะช่วยลดระยะห่างทางจิตใจและเพิ่มความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนของผู้เรียน การสร้างบรรยากาศแห่งมิตรภาพเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายและมีความไว้วางใจกันเพียงพอที่จะเข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพราะการผู้เรียนได้รู้จักกันและรู้สึกเป็นกันเองมากขึ้นเป็นสิ่งสำคัญ จึงมีการจัดกิจกรรมเสริมคือประกวดเขียน Blog ซึ่งเป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เปิดเผยตนเองและรู้จักเพื่อนในเครือข่ายมากขึ้น รวมถึงการให้พื้นที่สำหรับบุคคลในการแสดงความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งในรูปแบบการเรียนได้จัดพื้นที่สำหรับผู้เรียนใช้แสดงตัวตนของตัวเองและให้ผู้อื่นเข้ามาทำความรู้จัก ตลอดจนให้สมาชิกทำความรู้จักซึ่งกันและกัน ผ่านเครื่องมือคือหน้าเว็บเพจของตนเอง (My page) ดังเช่นงานวิจัยของคอลลอกซ์ที่กล่าวถึงความสำเร็จของการสร้างชุมชนออนไลน์ว่า สมาชิกแต่ละบุคคลต้องสามารถระบุตัวตนซึ่งกันและกันได้ และต้องมีข้อมูลภูมิหลังของกันและกัน (Kollock, 1998)

### 3.2 เปิดใจ เปิดมุมมอง ในขั้นตอนนี้ได้กำหนดให้ผู้เรียนได้เข้าไปศึกษา

แสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางวัฒนธรรมที่ต่างไปจากของตนเอง โดยเปิดกว้างให้ผู้เรียนเลือกประเทศที่สนใจศึกษาด้วยตนเองแทนการกำหนดประเทศให้ผู้เรียน ซึ่งพบว่า การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกวัฒนธรรมที่ตนเองสนใจและเปิดกว้างในการสืบค้นความรู้ นั้นได้รับความสนใจจากผู้เรียนและส่งผลให้ผู้เรียนเข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นกันมากขึ้น กิจกรรมนี้ต้องการสร้างให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของประเทศที่แตกต่างไปจากของตนเอง เป็นการเรียนรู้จากมุมมองของตนเอง จากการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลตามแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนได้เห็นถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมจากข้อมูลที่ตนเองได้รับและตีความตามนั้น ซึ่งจากกิจกรรมนี้ผู้เรียนจะได้พัฒนาความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมตามตัวเองที่ 1, 6, และ 9 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Byram (1997) และ Chen & Starosta (1998) เกี่ยวกับกระบวนการสร้างความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมว่า เมื่อเข้าไปสัมผัสประสบการณ์ทางวัฒนธรรมของชาติที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกันนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม นอกจากนี้การออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนนำความรู้ทางวัฒนธรรมที่ได้มาสร้างผลงานเขียนร่วมกันยังสอดคล้องกับวิธีการเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในการสื่อสารจริง ซึ่งการสื่อสารในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างมีความถูกต้องและเหมาะสมทางวัฒนธรรม

3.3 มีส่วนร่วม สืบเสาะซักถาม ในขั้นนี้กิจกรรมการเรียนรู้ได้ออกแบบมาเพื่อให้ผู้เรียนได้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมการทำธุรกิจกับชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของวัฒนธรรม ซึ่งจุดเด่นของกิจกรรมนี้คือ 1) การใช้ภาษาในการสื่อสารจริงกับชาวต่างชาติ และ 2) ความรู้ด้านวัฒนธรรม ซึ่งทั้งสองด้านนี้ส่งผลต่อการพัฒนาความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนในตัวเองซึ่งที่ 3, 5, 8, 9 และ 11 อันเนื่องมาจากการเจรจาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับชาวต่างชาติที่มาจากต่างวัฒนธรรม ชาวต่างชาติอยู่ในประเทศของเขาและทำการแลกเปลี่ยนกับผู้เรียนผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งนับเป็นข้อดีของการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่ห้องเรียนปกตินั้นไม่สามารถจัดประสบการณ์แบบนี้ให้ผู้เรียนได้ ผู้เรียนรู้สึกว่าการร่วมสนทนากับชาวต่างชาติทำให้ตนเองเข้าใจในความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรมนั้นกับของตนเองมากขึ้น ดังเช่นข้อความที่ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดเห็นออกมาต่อไปนี้

*....the course granted the chance to learn the customs and cultures of many countries from native speakers. France was chosen as my country of interest. Making conversation with a respectable mentor, Mr. Pierre, native French, our group was much educated about French business etiquette that made us more confident to deal with French people. According to his advice, greeting and dining etiquette were applied for our business situations. Two comparisons between French and Thai cultures will be shared.... (Student)*

*It was a good chance to study Australian's culture and to interact with Australian. In the effect of that, we were awarded with a deeper understanding of the differences between Thai and Australian cultures... (Student)*

จากความคิดเห็นของผู้เรียนสะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมช่วยให้กลุ่มตัวอย่างมีความมั่นใจในการสนทนากับคนที่มาจากต่างวัฒนธรรม มีความเข้าใจว่าแต่ละวัฒนธรรมมีความแตกต่าง ซึ่งความเข้าใจถึงความแตกต่างนี้เป็นลักษณะของความตระหนักระหว่างวัฒนธรรม และทำให้ผู้เรียนเข้าใจและยอมรับในมุมมองที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากความต่างวัฒนธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chen & Starosta (1998) กล่าวว่า การได้เข้าไปมีส่วนร่วมและปฏิสัมพันธ์กับวัฒนธรรมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียน กิจกรรมนี้แตกต่างจากกิจกรรมในขั้นที่ 2 คือ ผู้เรียนใช้การเจรจาเพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจในความรู้ที่ผู้เรียนไม่ได้ศึกษาความรู้จากเอกสารหรือมุมมองของตนเพียงฝ่ายเดียว แต่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมและพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติและความรู้ทางวัฒนธรรมกับผู้ที่มีความคุ้นเคยกับวัฒนธรรมนั้นเป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดของ Lave (1991) ที่กล่าวถึงการเรียนเชิงสถานการณ์ในมิติของชุมชนนัก

ปฏิบัติ หรือ Legitimate Peripheral Participation ที่อธิบายถึงกระบวนการที่มีอสมัครเล่น สามารถมีความรู้แบบผู้เชี่ยวชาญได้ด้วยการเข้าไปเป็นสมาชิกของชุมชนนักปฏิบัติเพื่อสังเกตและเก็บข้อมูล เข้าไปมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น เก็บเกี่ยวสะสมความรู้ และ นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารที่ว่า การได้ใช้ภาษาในการสื่อสารนั้นส่งผลต่อการเป็นภาษาของผู้เรียน นอกจากนี้การที่ผู้เรียนได้เข้าไปสนทนากับชาวต่างชาติที่มีทักษะด้านภาษาเป็นอย่างดีช่วยให้ผู้เรียนสังเกตการใช้ภาษาและนำมาปรับใช้กับตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Porter (1983) ที่ว่าการได้สื่อสารกับชาวต่างชาติจะช่วยทำให้ผู้เรียนเห็นถึงความผิดพลาดในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของตนเอง ซึ่งการสื่อสารนั้นควรให้ผู้เรียนได้สื่อสารกับชาวต่างชาติทั้งเจ้าของภาษาและไม่ใช่เจ้าของภาษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสรับรู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม

3.4 เปรียบเทียบเจาะใจ แก้ไขปัญหา ในขั้นตอนนี้จะกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมจากการแก้ไขสถานการณ์ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม โดยผู้เรียนจะได้นำความรู้ที่เกิดขึ้นจากขั้นที่ 1-3 มาใช้ในการแก้ไขสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น การพัฒนาความตระหนักระหว่างจะเกิดขึ้นระหว่างกระบวนการเรียนย่อยที่ผู้เรียนต้องทำการระดมความคิดเพื่อหาข้อดีและข้อเสียของการเข้าไปลงทุนในประเทศที่ตนเองเลือกไว้ จะเห็นได้ว่าการที่ผู้เรียนจะตัดสินใจลงทุนหรือไม่นั้น ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเฉพาะเชิงธุรกิจเท่านั้น แต่ต้องอาศัยความรู้และความเข้าใจในวัฒนธรรมนั้นด้วย กระบวนการสร้างความรู้ของผู้เรียนนั้นเกี่ยวข้องกับความรู้ทางวัฒนธรรมของผู้เรียนและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในการเจรจาแก้ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมกลุ่ม ซึ่งแต่ละคนจะมีมุมมองที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งมีมิติต่างๆ เหล่านี้ส่งผลให้เกิดความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมตามตัวบ่งชี้ที่ 2, 4, 9, และ 10 สำหรับตัวบ่งชี้ที่ 10 เกี่ยวข้องความพร้อมของผู้เรียนที่จะปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมใหม่เมื่อเหมาะสมนั้นพิจารณาจากค่าทางสถิติพบว่ามีความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สามารถอธิบายได้ว่า การเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์นั้นเป็นเพียงการกำหนดสถานการณ์ที่มีความสมจริงให้ผู้เรียนได้เข้าไปใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านระบบออนไลน์ ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะได้สื่อสารและแลกเปลี่ยนความรู้ทางวัฒนธรรมกับชาวต่างชาติ แต่ยังมีทัศนคติของการปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้า อาจทำให้ผู้เรียนไม่แน่ใจว่าตนเองสามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมใหม่ได้จริงหรือไม่ นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารที่เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในบริบทจริง ซึ่งระดับของความเป็นบริบทจริงนั้นเกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์ที่ผู้เรียนคาดว่าจะได้เจอในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างบางท่านอาจไม่

มีประสบการณ์ในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในต่างประเทศ แต่ในเมื่อพิจารณาจาก การสนทนาและชิ้นงานเขียนพบว่า ผู้เรียนได้นำความรู้ทางวัฒนธรรมที่ได้รับในชั้นที่ 1-3 มาใช้ วิเคราะห์เพื่อการลงทุนและความรู้เหล่านี้ยังปรากฏในชิ้นงานของผู้เรียน แสดงให้เห็นว่าวิธีการ เรียนรู้ส่งผลต่อการพัฒนาความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนและผู้เรียนสามารถนำ ความรู้นั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจตามที่สถานการณ์กำหนดได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wilson (1996) ที่เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยมว่า การออกแบบ พื้นที่สำหรับผู้เรียนทำงานร่วมกัน สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการใช้เครื่องมือและแหล่งข้อมูลที่ หลากหลายจะทำให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนและกิจกรรมแก้ปัญหา ซึ่งเครื่องมือเหล่านั้นอาจเป็น เครื่องมือทางวัฒนธรรม เช่น ภาษา บทสนทนา หรือกระบวนการสร้างความรู้

## 5. ผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียน

### 5.1 ผลการวิเคราะห์แบบวัดความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการวิเคราะห์คะแนนความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่างพบว่า คะแนนเฉลี่ยของความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองสูงกว่าก่อน การทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนรู้แบบเครือข่าย สังคมผ่านระบบออนไลน์ที่ใช้วิธีการเรียนเชิงสถานการณ์ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีความตระหนัก ระหว่างวัฒนธรรมสูงขึ้น ทั้งนี้ขั้นตอนและกระบวนการเรียนต่างๆของรูปแบบการเรียนรู้แบบ เครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ ที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยน เรียนรู้และการทำงานร่วมกันภายใต้บริบทที่ผู้เรียนจะได้นำความรู้ไปใช้จริง และการเรียนรู้ วัฒนธรรมต่างชาติควบคู่กับการเขียนภาษาอังกฤษเชิงธุรกิจที่เน้นการสื่อสารและลงมือปฏิบัติ การ ร่วมกันระดมความคิด การแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตการทำงาน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สร้างเสริมความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียน ภาษาต่างประเทศ ซึ่งความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมนั้นส่งผลให้ผู้เรียนทราบถึงความเหมือน และความแตกต่างทางวัฒนธรรม โดยสามารถสังเกตได้จากการสนทนาบนกระดานสนทนา กลุ่ม และชิ้นงานเขียนของผู้เรียน

การวิเคราะห์ตามตัวบ่งชี้พบว่าตัวบ่งชี้ที่ 5 คือ ผู้เรียนเคารพในวัฒนธรรมของผู้อื่นที่ แตกต่างกันพบว่ามีคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จากการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างพบว่า คะแนนเฉลี่ยความตระหนักระหว่าง วัฒนธรรมของผู้เรียนในด้านนี้ก่อนการทดลองเท่ากับ 4.23 และหลังการทดลองเท่ากับ 4.45 ตัว

บ่งชี้ที่ 7 ผู้เรียนพร้อมที่จะเข้าใจผู้อื่นหากความคิดและมุมมองจะไม่ตรงกัน ก่อนการทดลองเท่ากับ 3.56 และหลังการทดลองเท่ากับ 3.79 ตัวบ่งชี้ที่ 10 ผู้เรียนพร้อมที่จะปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมใหม่ เมื่อเหมาะสม ก่อนการทดลองเท่ากับ 4.00 และหลังการทดลองเท่ากับ 4.15

## 5.2 ผลการวิเคราะห์คะแนนการเขียนของผู้เรียน

จากการวิเคราะห์ผลงานเขียนร่วมกันของกลุ่มผู้เรียนพบว่า คะแนนการเขียนผลงานของผู้เรียนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้มีเพียงกลุ่มเดียวที่ผลงานการเขียนอยู่ในระดับพอใช้ เนื่องจากกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่สมาชิกในกลุ่มขาดหายไปและปล่อยให้สมาชิกในกลุ่มทำงานเพียงแค่ 2 คน ซึ่งส่งผลต่อการทำงานร่วมกันและการแสดงความคิดเห็น ทำให้ผู้เรียนขาดความใส่ใจในการเรียนและไม่ทำงานกลุ่มส่งตามที่กำหนด ดังเช่นงานวิจัยของลิ้มที่แสดงให้เห็นว่าจำนวนและคุณภาพของความร่วมมือในชั้นเรียนนั้นเกี่ยวข้องอย่างมากกับพัฒนาการด้านภาษา และงานวิจัยของ Richardson & Swan (2003) ได้ทำการวิจัยเพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และความพึงพอใจของผู้เรียนออนไลน์ พบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้สภาพตัวตนทางสังคม (Social Presence) ที่หมายถึงระดับความสัมพันธ์ของคู่สนทนาในการสนทนาแบบไม่เผชิญหน้าและผลลัพธ์ของการสัมพันธ์นั้นกับการรับรู้สภาพการสอน (Teaching Presence) นั้นส่งผลเชิงบวกต่อการเรียนรู้และความพึงพอใจของผู้เรียนออนไลน์ จากการวิเคราะห์ชิ้นงานกลุ่มของผู้เรียนพบว่ามีคะแนนมีความแปรปรวนระหว่างภาระงานทั้ง 4 ชิ้นคือคะแนนไม่ได้เพิ่มขึ้นและลดลงอย่างมีแบบแผน จึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับจำนวนการปฏิสัมพันธ์และการสนทนากลุ่ม พบว่า เมื่อใดที่กลุ่มมีการปฏิสัมพันธ์และสมาชิกมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิก กลุ่มตัวอย่างจะมีคะแนนการเขียนชิ้นงานที่สูงเมื่อเทียบกับคะแนนของชิ้นงานที่ขาดความร่วมมือระหว่างสมาชิก ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันในทุกกลุ่ม และเมื่อวิเคราะห์คุณภาพงานและปริมาณงานของกลุ่มผู้เรียนพบว่า กลุ่มที่มีการปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากสมาชิกจะมีปริมาณงานเขียนที่ยาวกว่า และมีข้อมูลตามที่สถานการณ์ต้องการครบถ้วนกว่า การให้ข้อมูลประกอบน่าเชื่อถือและการเขียนมีข้อผิดพลาดน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Benbunan-Fich & Hiltz (1999) ที่กล่าวว่า การปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนส่งผลต่อปริมาณและคุณภาพของการสร้างผลงานที่ดีกว่า

ในส่วนของความคงทนของการเรียนและความสม่ำเสมอของการปฏิสัมพันธ์พบว่า กลุ่มที่มีการปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะหัวหน้ากลุ่มที่เป็นผู้คอยตั้งคำถามและสรุปข้อคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกช่วยให้กลุ่มทำงานแบบร่วมมือได้อย่างราบรื่น และเมื่อหัวหน้ากลุ่มได้หายไปจากการเรียน ทำให้สมาชิกขาดคนกลางที่คอยประสานงาน คอยรวบรวมและเรียบเรียงความคิดของ

สมาชิกในกลุ่ม ซึ่งส่งผลต่อความคงทนของการเรียนและส่งผลต่อความรู้และผลงานที่ต้องร่วมกันสร้าง นอกจากนี้คะแนนการเขียนยังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียนอีกด้วย ซึ่งจากการทดลองพบว่าคะแนนการเขียนของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับคะแนนความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมในระดับปานกลาง คือการเพิ่มขึ้นของคะแนนความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมส่งผลให้คะแนนการเขียนของผู้เรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากการวิเคราะห์ผลงานเขียนร่วมกันของกลุ่มผู้เรียนพบว่า คะแนนการเขียนผลงานของผู้เรียนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยด้านการเรียนภาษาต่างประเทศของ Lebow (1993) ที่การเรียนแบบลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสารจะสร้างเสริมทักษะการสื่อสารด้วยภาษาของผู้เรียน และส่งผลต่อความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาของผู้เรียน มีเพียงกลุ่มเดียวที่ผลงานการเขียนอยู่ในระดับพอใช้ เนื่องจากกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่สมาชิกในกลุ่มขาดหายไปและปล่อยให้สมาชิกในกลุ่มทำงานเพียงแค่ 2 คน ซึ่งส่งผลต่อการทำงานร่วมกันและการแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ภาระงานที่ออกแบบมาให้ร่วมกันระดมความคิดทำให้การทำงานของกรรมาธิการผู้เรียนไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่น แต่หากดูจากภาระงานพบว่าคะแนนการเขียนมีทิศทางแปรปรวนของแต่ละภาระงาน ซึ่งจากการวิเคราะห์ควบคู่กับการสัมภาษณ์ผู้เรียนพบว่าในบางภาระงานผู้เรียนผู้เรียนไม่มีเวลาในการระดมความคิดและทำให้ผลงานขาดความสมบูรณ์ตามเกณฑ์การประเมิน

## 6. ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อสิ้นสุดการดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้วิธีการเรียนเชิงสถานการณ์ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแบบไม่เป็นทางการควบคู่กับแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับการเรียนแบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ที่ใช้วิธีการเรียนเชิงสถานการณ์ โดยแบ่งคำตอบเป็นประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ความคิดเห็นต่อกิจกรรม 2) ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบ 3) สิ่งที่ยังพองใจที่สุดในการเรียน และ 4) แรงจูงใจสำคัญที่ทำให้ท่านปฏิบัติกิจกรรมการเรียนจนสำเร็จลุล่วง รายละเอียดมีดังนี้

6.1 ความคิดเห็นต่อกิจกรรม ผู้เรียนมีความเห็นว่ากิจกรรมการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความน่าสนใจและช่วยลดปัญหาด้านเวลาและสถานที่ของผู้เรียน ทำให้การเรียนมีความคล่องตัวและสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ว่ากรรมาธิการเรียนแบบออนไลน์มีประโยชน์ในด้านลดภาระในการเดินทางและอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง ให้มี

ความยืดหยุ่นในการเรียน (Allan, 2007) ผู้เรียนเห็นว่าการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสนทนาทำให้ตนเองได้พัฒนาทักษะการเขียนและใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยด้านการเรียนภาษาต่างประเทศและการเรียนเชิงสถานการณ์ได้กล่าวถึงการปฏิบัติใช้ความรู้ในบริบทตามสภาพจริงจะช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้และสามารถนำความรู้นั้นไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม

6.2 ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบ ปัญหาโดยรวมของผู้เรียนคือเวลาที่ไม่มีตรงกันทำให้การแสดงความคิดเห็นและการตอบกลับความคิดเห็นเป็นไปอย่างล่าช้า หรือขาดความต่อเนื่องซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเข้าร่วมกิจกรรมและกำลังใจในการทำงานของกลุ่มผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับการรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน และสภาพตัวตนทางสังคมของผู้เรียน (Shea & Swan, 2005) การที่เพื่อนไม่เข้ามาตอบคำถามหรือร่วมแสดงความคิดเห็นทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าสมาชิกท่านอื่นไม่ให้ความสำคัญและเหมือนความเป็นกลุ่มชาติหายไป นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อในเรื่องของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การขาดความร่วมมือจากสมาชิกบางท่านทำให้การระดมความคิดไม่ได้ผลอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพาลอฟและแพรทที่ว่า การปฏิสัมพันธ์อย่างกระตือรือร้นทั้งในด้านเนื้อหาการเรียนรู้และด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลของสมาชิกตลอดจนความเต็มใจที่จะวิพากษ์หรือแสดงข้อคิดเห็นในงานของคนอื่นส่งผลต่อการเรียนรู้และความสำเร็จของการพัฒนาชุมชน (Palloff & Pratt, 2007) ทั้งนี้เวลาเป็นปัญหาหลักของผู้เรียนเนื่องจากภาระงานประจำที่มากและการต้องออกไปทำงานนอกสถานที่หรือต่างจังหวัดเป็นเวลาหลายวันทำให้การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการร่วมมือภายในกลุ่มเป็นไปอย่างไม่เต็มที่ ทั้งนี้ได้มีการกระตุ้นและเสริมแรงจูงใจให้ผู้เรียนเข้ามาร่วมเรียนจากทีมสนับสนุนและผู้ดำเนินการเรียนสามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนและสนทนากันเพิ่มขึ้นได้ในระดับหนึ่ง นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างได้กล่าวถึงลักษณะการนำตนเอง หากแม้สมาชิกมีคุณลักษณะการนำตนเองสูงจะช่วยลดอุปสรรคในด้านนี้ได้ และทำให้เกิดความมุ่งมั่นและรับผิดชอบในการเรียนให้สำเร็จ

6.3 สิ่งที่น่าสนใจที่สุดในการเรียน การให้การสนับสนุนผู้เรียน กำลังใจและการกระตุ้นในการเรียนอย่างต่อเนื่องทำให้ผู้เรียนตัดสินใจที่จะอยู่เรียนจนสำเร็จ และองค์ความรู้ที่ได้ผู้เรียนได้รับเป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนรู้ ซึ่งตรงกับแนวคิดการเรียนรู้ผู้ใหญ่ของ Knowles (1978) ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจภายใน ซึ่งผู้เรียนผู้ใหญ่ต้องการประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับตนเองตนเองและสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริง และสอดคล้องกับงานวิจัยการเรียนรู้แบบออนไลน์ของ Allan (2007) ที่ว่าผู้เรียนต้องการการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นและเกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานของตนเอง ช่วยพัฒนาความรู้และทักษะที่ตรงกับความต้องการในการทำงาน นอกจากนี้การได้รับ

ผลป้อนกลับที่รวดเร็วและการให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องจากผู้สอนทำให้การเรียนรู้น่าสนใจและ ผู้เรียนสนุกกับการเรียน ช่วยผลักดันให้เกิดการสร้างผลงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bonk, Malinowski, Angeli, and East (1998) ที่ทำการศึกษาในระดับการชี้แนะสนับสนุนและการเข้าไปมีส่วนร่วมกับการเรียนของผู้เรียนออนไลน์พบว่า การให้การชี้แนะสนับสนุนของผู้สอนส่งผลให้ จำนวนของผลงาน ข้อความแสดงความคิดเห็น และการโต้ตอบของผู้เรียนเพิ่มขึ้น

6.4 แรงจูงใจสำคัญที่ทำให้เรียนสำเร็จ พบว่ามีความเชื่อมโยงกับองค์ประกอบด้านการ จูงใจผู้เรียนของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ซึ่งผู้เรียนเห็นว่าการให้การสนับสนุนด้านจิตใจ คำแนะนำและ การอำนวยความสะดวกในด้านการเรียนเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความคงทนในการเรียน และพยายามร่วมกันทำงานให้ประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ผู้เรียนยังมองว่าความน่าสนใจของ เนื้อหาการเรียนและความรู้ที่ตนเองได้จากการร่วมเรียนและทำกิจกรรมเป็นสิ่งที่ผู้เรียนให้ความสำคัญ และคุ้มค่ากับเวลาที่เสียไป ซึ่งความรู้ที่ผู้เรียนคาดหวังนั้นเป็นความรู้ที่ตนเองสามารถนำไปใช้ในการ ทำงานได้และได้พัฒนาความสามารถในการเขียนเอกสารภาษาอังกฤษเชิงธุรกิจของตนเอง ตามที่งานวิจัยของบราวน์ที่กล่าวว่า ความต้องการส่วนบุคคลหรือทางวิชาการสอดคล้องกับ สมาชิกในชุมชนเป็นเงื่อนไขที่สำคัญของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ (Brown, 2001) และ เมื่อวิเคราะห์ในมิติของคุณสมบัติผู้เรียน พบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ Knowles (1978) คือ ผู้เรียนผู้ใหญ่ต้องการความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเอง ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน หลีกเลี่ยง ความจำเจ ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่หรือค้นหาประสบการณ์ชีวิต

## ข้อเสนอแนะ

จากผลสรุปและการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

### 1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1. การนำผลการวิจัยคือ รูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ไปใช้ในการจัดการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่ง ที่เน้นการเรียนแบบร่วมมือและการปฏิสัมพันธ์แบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อสร้างความรู้ การเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตนเอง

1.2. การนำผลการวิจัย คือ รูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ ไปใช้ในการจัดการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่ง ที่เน้นการปฏิสัมพันธ์แบบเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อสร้างสร้างความรู้ระหว่างวัฒนธรรมในการเรียนภาษาต่างประเทศด้านทักษะการเขียน เนื่องจากเป็นการเข้ามาอยู่ในสังคมที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร การเรียนในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสื่อสารด้วยภาษาตลอดเวลา

1.3. การนำผลการวิจัยในส่วนของเงื่อนไขการเรียนคือการจูงใจและการปฏิสัมพันธ์ไปใช้ในการออกแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ในบริบทที่แตกต่าง เช่น การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในวัฒนธรรมการแต่งกาย หรือวัฒนธรรมการสื่อสารในองค์กร เป็นต้น

1.4. การนำผลการวิจัยไปใช้จัดการเรียนการสอนเกี่ยวข้องกับการศึกษาแบบออนไลน์นอกระบบการศึกษา เช่นจัดการฝึกอบรมให้ผู้เรียน ซึ่งอาจหมายถึงพนักงานของบริษัทที่จะไปทำงานต่างประเทศ มีความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมผ่านการเรียนภาษาอังกฤษแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์

1.5. การนำผลการวิจัยไปส่วนของกระบวนการเรียนย่อยไปใช้จัดการเรียนสอนแบบเชิงสถานการณ์ที่เน้นพัฒนาทักษะในการเรียนแบบนำตนเองและการสร้างความรู้จากวิธีการเรียนแก้ปัญหาแบบไม่มีโครงสร้าง

1.6. การนำผลการวิจัยไปใช้ในการออกแบบสถานการณ์การเรียนที่เน้นการเรียนแบบร่วมมือเพื่อแก้ปัญหา สถานการณ์ที่มีลักษณะให้ผู้เรียนได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ร่วมกัน เป็นการออกแบบสถานการณ์ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนแนวสร้างสรรค์สังคมนิยม



1.7. การนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการออกแบบการเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อสร้าง ความตระหนักระหว่างวัฒนธรรมที่เน้นวัฒนธรรมด้านอื่น เช่น วัฒนธรรมในการเขียนจดหมายของแต่ละชาติ ซึ่งเป็นการเจาะลึกลงไปในมิติของวัฒนธรรมการเขียน

## 2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1. การศึกษาคุณลักษณะของผู้เรียนที่เหมาะสมและส่งผลต่อความสำเร็จของการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ เนื่องจากการนำรูปแบบไปศึกษาผลกับกลุ่มตัวอย่างพบว่าปัญหาของการจัดการเรียนแบบออนไลน์ผ่านระบบเครือข่ายสังคมนั้นเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีลักษณะการเรียนแบบนำตนเองและมีความถนัดในการเรียนแบบร่วมมือ สาเหตุหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ลาออกจากการเรียนเนื่องจากพบว่าตนเองไม่เหมาะกับการเรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มและการเรียนแบบเครือข่ายสังคม

2.2. การออกแบบกิจกรรมการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ส่งผลต่อความคงทนในการเรียนและการปฏิสัมพันธ์ สืบเนื่องมาจากการขาดหายของกลุ่มตัวอย่างระหว่างการเรียน และจากการวิเคราะห์การปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนบนเครือข่ายและการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของเครือข่ายพบว่า กิจกรรมบางกิจกรรมได้รับความสนใจมากจากผู้เรียนบางกลุ่มและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมนั้นเป็นอย่างดี ผู้เรียนบางกลุ่มให้ความสนใจกับกิจกรรมการร่วมสนุก เล่นเกมชิงของรางวัล บางกลุ่มชอบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียน อาทิเช่นการตอบปัญหาทางภาษาอังกฤษ การเข้าไปร่วมสนทนาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเขียนภาษาอังกฤษ

2.3. การศึกษาวิธีการออกแบบคุณลักษณะของสถานการณ์ที่สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ในการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งคุณลักษณะของสถานการณ์และความรู้ที่แทรกผสานอยู่ในสถานการณ์จะช่วยผลักดันให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ร่วมคิดร่วมสร้างผลงาน และให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนอย่างเต็มใจและสนุกกับการเรียนรู้ ซึ่งความรู้ที่ลึกซึ้งเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมและการรู้สึกเพลิดเพลินกับการเรียนจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์

2.4. การเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์กับวิชาอื่นๆ การนำรูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในวิชาอื่นๆ

2.5. บทบาทของผู้ดำเนินการเรียน ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ ต้นแบบของผู้ดำเนินการเรียน การศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้สอนในการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ส่งผลต่อความคงทนในการเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ

การสร้างความรู้ของผู้เรียน เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าบทบาทของผู้สอนในกระบวนการเรียน โดยเฉพาะในวิธีการเรียนแบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ส่งผลต่อพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างความรู้และความคงทนของผู้เรียนในการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์

2.6. การศึกษาลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน Passive Learner กับ Active Learner ในการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้หรือไม่และในด้านใด ซึ่งจากการวิจัยในครั้งนี้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างความสำเร็จและปริมาณของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับลักษณะผู้เรียน

2.7. การจัดการกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับการเรียนแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ ทั้งนี้การร่วมมือกันสร้างความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญของการเรียนแบบสร้างสรรคินิยม จึงมีความจำเป็นที่จะทำให้กระบวนการนี้เกิดขึ้นและดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพื่อประสิทธิภาพของการเรียนแบบเครือข่ายออนไลน์ในการเรียน

2.8. ในส่วนการจัดทำแผนการสอนนั้นให้มีความสอดคล้องกับกระบวนการย่อยของรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ซึ่งเรียงตามลำดับของกิจกรรมและภาระงาน มีความยืดหยุ่นและคำนึงถึงความความต้องการของผู้เรียน มีการระบุวัตถุประสงค์การเรียนรู้และสิ่งที่คาดหวังอย่างชัดเจน